A°. 1855. N°. 166.

VRIJDAG 13 JULIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 13 Julij.

Het berigt van generaal *Simpson*, dat de Engelschen den 10. het vuur tegen den grooten Redan hebben heropend, is nader bevestigd door eene depêche van generaal *Pelissier*. Men merkt evenwel op, dat deze beschieting niet plaats heeft met het oog op een spoedig hervatten van de bestorming, maar slechts strekt, om het vuur van eenige Russ. batterijen te trachten te doen staken, welks vuur de Westersche troepen hinderde in den aanleg van de nieuw ontworpen aanvalswerken. De tijdingen langs gewonen weg uit de Krim ontvangen, doen zien dat er tegenwoordig geene sprake van is, om het Russiesch leger te velde aan te tasten. Ook de Russiesche opperbevelhebber houdt zich meer dan immer alleen bezig met de verdediging van de vesting. Men meldt, dat de Russen, die den 18. de Verbondenen hebben afgeslagen, slechts sinds 4 dagen zich in de vesting bevonden, nadat zij een drietal maanden in het vrije veld hadden uitgerust. — De tijding van den dood van *Schamyl* wordt door een schrijven uit Trapezunt bevestigd.

Over de motie van den heer *Roebuck* is nog niet beslist, of reeds bedreigt het Engelsche ministerie een nieuw gevaar door de motie van den heer *Bulwer*, waarin wordt gezegd, dat het land geen genoegzaam vertrouwen meer kan stellen in lord *J. Russell* als een der staatsministers, na diens gedrag te Weenen. Heeft het Britsche kabinet hier twee gevaren te trotseren, ook buitenslands komt het in verwikkelingen door den tegenstand, dien men tegen het werven van troepen voor het Eng. vreemde legioen biedt. De Eng. gezant heeft zich bij den Zwitserschen bond beklaagd over de wijze, waarop men de werving voor Napels toeliet en die voor Engeland verhinderde. — Naar luid der berigten uit Amerika blijkt, dat daar de tegenstand tegen de werving evenzeer groot is. Voortdurend worden er personen in hechtenis genomen, o. a. een oud Fransch hoofdofficier, een vice-konsul van Engeland en eenige Engelsche officieren. Ook eene Engelsche brik de Buffalo is door een kotter der Douane in beslag genomen, omdat zij Duitschers aan boord had, die voor het werken aan spoorwegen waren aangenomen, maar die thans vreesden, dat men hen naar de Krim wilde voeren.

Wijl de zaken der Karlisten in Spanje er niet beter op gaan staan, hebben de generaal *Elio* en *Cabrera* besloten, om niet naar Spanje te gaan, waartoe zij sedert de laatste dagen anders geneigd schenen, naar men zeide.

De toepassing van de bekende Maine-wet tegen den verkoop van sterken drank geeft in Noord-Amerika aanleiding tot groote verwikkelingen. De verkoopers willen den tegenstand tot het uiterste voeren, waartoe zij eene vereeniging hebben daargesteld. — De berigten uit Mexiko geven verslag van het toenemen van de partij der oppositie. *Santa Anna's* gezag was in eenige distrikten geheel vernietigd.

— Bij besluit van 8 Julij heeft Z. M. den heer *H. L. Rouppe van der Voort*, wethouder der gemeente 's Hertogenbosch, benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

— Z. M. heeft, naar men verneemt, dr. *H. Gehle* benoemd tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw, bij gelegenheid van zijne 25jarige Evangeliedienst bij de Hollandsche gemeente te Londen.

— Uit Petersburg wordt gemeld, dat de ridder *Dubois*, zaakgelastigde van Z. M. den Koning der Nederlanden bij het Russiesche hof, den 1 Julij aan Keizer *Alexander* voorgesteld is, en daarna ook aan de Keizerin.

— De *Staats Ct.* van heden bevat een berigt volgens hetwelk de nationale vlag van het Groothertogdom Mecklenburg voortaan zal bestaan uit eene blaauwe, witte en roode streep, (blaauw boven).

— De paus heeft aan Mgr. *Vrancke*, bisschop van Colophon, en Apostolisch vikaris te Batavia, begiftigd met adelbrieven en den titel van graaf, en hem tevens benoemd tot dienstdoenden prelaat en hulp bisschop bij den pausselijken troon. *Courr. de la Meuse.*

— In de zitting van Prov. Staten dezer provincie van gisteren, is afwijzend beschikt op een verzoekschrift van het Genootschap voor Landbouw- en Kruidkunde, ter bekoming van eene subsidie van *f* 500, voor eene in 1856 te houden veetentoonstelling. — Vele leden meenden, ofschoon het belang van eene dergelijke tentoonstelling erkennende, dat die niet jaarlijks moest worden gehouden, maar bij langere tusschenpozing, terwijl anderen van gedachte waren, dat een Genootschap als het bovengenoemde eerder op eigene krachten moet steunen, dan naar voortdurende begiftiging uitzien.

In die zelfde zitting is insgelijks op een verzoekschrift van het kollegie van den Slaperdijk, om subsidie in de buitengewone kosten tot herstelling van dien dijk, afwijzend beschikt.

Van een en ander hopen wij later een meer uitgewerkt verslag mede te deelen.

De zitting is verdaagd tot aanstaanden Donderdag, den 19. dezer, des voor den middags 11 ure.

— In de vergadering der provinciale Staten van Noord-Braband van 10 Julij werd, op voorstel van den voorzitter bij akklamatie aangenomen, dat aan Z. M. den Koning een adres van dankzegging zou worden aangeboden voor de door Z. M. tijdens den jongsten watersnood betoonde belangstelling in het lot der ongelukkige slagtoffers van die ramp en de door Hoogstd. verleende krachtdadige hulp, zoo in het algemeen als in deze provincie in het bijzonder, en dat eene kommissie zou worden benoemd, om dit adres den Koning aan te bieden. De vergadering benoemde daartoe uit iedere afdeeling een lid, zijnde deze zending opgedragen aan de heeren: *B. J. Mutsaers*, mr. *C. J. A. van Rijckevorselt*, jhr. mr. *J. B. A. J. M. Verheijen*, *H. A. Bijvoet*, *F. H. H. Borret* en mr. *P. J. J. Hollingerus Pijpers*.

— Wij zien ons in staat gesteld te kunnen berigten, dat het herstel der schaden door den jongsten vloed aan de rijkswerken in de omstreken van 's Hertogenbosch, onder toezigt van den waterstaat, en niet der genie, bepaaldelijk aan de wegen buiten de Vughter-, Hinthamer- en Orthenpoorten zal vorderen eene som van ongeveer *f* 16,000. De verliezen aan de werken der genie in den omtrek dezer stad zijn ruim twee maal zoo veel, dus *f* 32,000.

De schade, welke de kommissie tot beraming der grondslagen van de verdeeling van de opbrengst der algemeene kollekte tot ondersteuning van hulpbehoevenden, tengevolge van den watersnood, tot haar eenparig voorstel heeft aangenomen, bedraagt voor Noord-Brabant *f* 82,942, en hiervoor zal aan deze provincie uit de opbrengst der *f* 509,000 der algemeene kollekte reeds worden uitgekeerd *f* 78,895.

Deze *f* 82,942 schade is alleen die van noodlijdenden, wien het ontbreekt aan eigen middelen tot herstel van hun verlies of tot voorziening in hunne behoeften. En in dit geval bevat zij alleen het verlies aan gebouwen, huisraad en gereedschappen van landbouw, vee, en niet die aan wintervoorraad voor menschen en vee, eendenkooijen, netten, winkelwaren, rijshout, timmerhout, brandstoffen, mest, vaartuigen, enz., aan gezaaid wintergraan, door verzanding van landen tengevolge van dijkbreuken of door wegspoeling van grind, boomen, enz. Wanneer dit alles in aanmerking moest komen, kan het verlies voor Noord-Brabant wel op *f* 226,000 gebragt worden. *Arnh. C.*

— Den 9. en 10. Julij heeft de te Groningen in garnizoen liggende vestingartillerie op de werken van de linie van *Helpman* eenige praktische oefeningen gehouden met het werpen van granaten uit eenige daar aangevoerde mortieren. Dit voor die stad zoo vreemde en door velen nooit geziene schouwspel, lokt eene groote menigte toeschouwers. Naar wij vernemen, zullen die oefeningen nog eenigen tijd worden voortgezet.

— In de vlakte van Waalsdorp bij 's Hage, heeft men gister een aanvang gemaakt tot het inrigten van het kamp voor de artillerie. Manschappen uit Delft zullen tot het doen der proefnemingen derwaarts komen.

:— Te Schiedam is den 10., in tegenwoordigheid van vele belangstellenden, de eerste steen gelegd der woningen, welke door de vereeniging tot het verschaffen van goede woningen aan minvermogenden te Schiedam, in het Oost-Frankeland ten Zuiden van de Bakkershaven, aldaar zullen worden gesticht.

— Door den gemeenteraad te Schiedam is, met algemeene stemmen besloten, voor den tijd van een jaar eene toelage te verstrekken aan den heer *H. A. M. Roelants*, ter tegemoetkoming in de kosten der uitgave van het verslag der handelingen van dien raad.

— Den 12. dezer vertrok van Hellevoetsluis Z. M. stoomschip Sindoro, met bestemming naar de Middellandsche zee, ten einde zich aldaar te voegen bij Zr. Ms. fregat Doggersbank, aan welks boord zich onze jeugdige kroonprins bevindt.

— In den avond van den 11. Julij, des avonds omstreeks 8 ure, geraakte te Meppel oud en jong op de been en begaf zich buiten de stad naar een daar gelegen schip met kolonisten, van de Ommerschans bestemd naar Veenhuizen, dewijl er onder het groot transport kolonisten een geweldige twist was ontstaan. De 6 policie-dienaren snelden op het vernemen daarvan spoedig te hulp, doch een der kolonie-veldwachters was toen reeds geweldig mishandeld, en zoo in het aangezigt gesneden dat alles bloed was wat men zag, terwijl men zijn sabel in de vaart had geworpen. Eenige belhamels zijn in arrest genomen, enkele echter zijn ontvlugt door in het water te springen.

*— Uit 's Bosch meldt men ons, dat de eereboog, welke gebruikt is voor den intogt van Z. M. den Koning aldaar, dezelfde is welke tijdens den intogt van Koning *Lodewijk* en van *Napoleon* is gebezigd. Het is dus een stuk van klassieke oudheid.

Zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Gister is bij de Eerste Kamer ingekomen een adres van de heeren *Wijthoff en Zoon*, bedenkingen inhoudende tegen het aanhangige ontwerp van wet, betreffende den suiker-akzijns. Nadat de zitting eenigen tijd geschorst was, heeft de kommissie voor de verzoekschriften rapport omtrent dat adres uitgebragt, en daarna is de beraadslaging over het genoemde ontwerp geopend.

De heer *Borski* heeft zich tegen deze voordragt verklaard. Hij acht haar gevaarlijk voor het belangrijke bedrijf, hetwelk door de voorgestelde verhooging van den akzijns getroffen wordt. Naar zijne meening, zou de verlangde vermeerderde opbrengst van 5 ton te verkrijgen zijn geweest, zonder het uit deze wet voortvloeijende gevaar, indien de mi-

nister met de raffinadeurs in overleg getreden was.

De heer *v. d. Oudermeulen* heeft mede de vrees te kennen gegeven dat de verlangde vermeerdering van opbrengst den belangrijken tak van industrie, die over eene som van 41 millioenen guldens loopt, in gevaar brengt. Bij de tot dus ver bestaande wet is het evenwigt tusschen de nederlandsche en de buitenlandsche raffinadeurs behouden; maar dat evenwigt kan verbroken worden door de verhooging der kosten, en dan zal aan dezen belangrijken tak van nijverheid en handel een gevoelige slag toegebragt zijn.

De heer *Insinger* heeft in gelijken zin gesproken, en daarbij het groot gewigt van de nederlandsche suiker-raffinaderij, en den daarmede in verband staanden handel doen uitkomen.

De heer *van Dam* heeft, op grond van de door deskundigen daartegen aangevoerde bedenkingen, de voordragt insgelijks als gevaarlijk voor een zeer belangrijken tak onzer Nederlandsche nijverheid en handel beschouwd: althans, bij den bestaanden twijfel daaromtrent eene aanneming der voordragt ongeraden geacht. In geval van verwerping kan de zaak nader grondig en volledig onderzocht worden, en daarna kan men op de voordragt-terugkomen.

De heer *van Rijckevorsel* heeft de gemaakte bedenkingen bestreden. Hij houdt zich overtuigd, dat de Nederlandsche raffinadeurs, welke de mededinging tegen de buitenlandsche hebben weten vol te houden, ook de bezwaren van de tegenwoordige voordragt zullen weten te boven te komen. Ook dan, als de geheele 5 ton door de rafinadeurs voldaan zal moeten worden, en dus de premie, die zij thans genieten, verminderd wordt, acht hij de voordragt, in het handelsstelsel van Nederland, aannemelijk.

De heer *van Beeck Vollenhoven* heeft aangemerkt, dat hij, na al het aangevoerde, nog niet tot eene bepaalde zekerheid gekomen is, aangaande de werking der voorgedragene wet. Indien hij overtuigd was, dat de belasting van den verbruiker geheven zal worden, zou hij er voor kunnen zijn; maar hij heeft die overtuiging niet. Daarentegen heeft hij wel de overtuiging, dat, indien de raffinadeurs de verhooging moeten dragen, die een belangrijk nadeel voor hunne industrie en voor den handel zal opleveren.

De heer *Sassen* zal het ontwerp kunnen aannemen, omdat hij vertrouwt op de verzekering der regering, dat de maatregel geen schadelijk gevolg zal hebben.

De heer *Lotsy* verklaart zich voor het ontwerp. Onpartijdige deskundigen, die hij geraadpleegd heeft en in welke hij alle vertrouwen stelt, hebben hem gezegd, dat de maatregel niet nadeelig zal werken.

De heer *Regout* zegt, dat hij mede voor het ontwerp zal stemmen, doch daardoor zich niet gehouden acht in zijne stem over het opheffen van het tonnengeld.

De *Minister van Financien* is ten volle doordrongen van het gewigt der zaak. Het groote punt is of de meerdere opbrengst die verlangd wordt, die nadeelige gevolgen zal hebben die de belanghebbenden en de bestrijders er van vreezen. Z. Exc. treedt in een ontkennend betoog daarvan. Hij wijst vooreerst op den onnatuurlijken toestand waarin die tak van nijverheid zich hier en ook elders bevindt. Hij heeft er zich echter in verheugd, dat ook den heer *van Bosse* deze wet verdedigde; dit is hem eene geruststelling, dat deze wet niet de nadeelige gevolgen zal hebben, als men er van schetst. Op eene zaak moet hij de aandacht vestigen, namelijk, dat men niet heeft tegengesproken dat de prijs der exportatie van geraffineerde suiker genoegzaam gelijk staat met den prijs van de ingevoerde ruwe suiker. Dat is een onnatuurlijken toestand. Er moet dus eene premie zijn, die men langzamerhand moet verlaten. Ook op grond van een artikel, dezer dagen in het *J. des Déb.* geplaatst, verwacht de minister eene wijziging in de Fransche wetgeving op de suiker en daardoor ook eene verbetering voor de gevreesde konkurrentie met Frankrijk. Z. E. geeft de verzekering, dat, als het bij de werking der wet mogt blijken, dat de Regering zich vergist heeft en dat bezwaren der belanghebbenden niet overdreven zijn, dan zal hij de dwaling erkennen en niet aarzelen om aan den Koning voor te dragen de wet te veranderen.

De heer *v. B. Vollenhoven* verklaart, dat hij, na de belofte des ministers, dat hij, indien deze wet niet goed werkt, eene andere zal voordragen, voor het ontwerp zal stemmen.

Hierna is het ontwerp *aangenomen* met 25 tegen 6 stemmen. — *Tegen* stemden de heeren *Borski*, *v. d. Oudermeulen*, *v. Wessem*, *Bosch v. Drakesteijn*, *v. Dam* en *Insinger*.

Daarna is het ontwerp tot afschaffing van het tonnengeld, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen *aangenomen*. (*)

De [illegible] hierna tot nadere bijeenroeping gescheiden.

(*) [illegible] van deze aannemingen door ons reeds [illegible] gedaan.

Zomerzitting van de Prov. Staten

van Dingsdag 10 Julij.

Tegenwoordig 38 leden. Afwezig de heeren *de Beaufort*, *Huydecoper* en *Hartjens*.

De Voorzitter berigt dat zijn ingekomen de navolgende missives, als: 1°. van burg. en weths. van Westbroek, houdende vertoogen tegen de voorgenomen nieuwe omschrijving van het dijksressort van den Lekdijk bovendams, wat de gemeente Westbroek aangaat; van welke missive tevens een gedrukt exemplaar voor ieder der leden der provinciale Staten, wordt toegezonden. Gesteld in handen eener kommissie, bestaande uit de heeren *Kien*, *van Hoytema* en *van Tuyll*.

2°. Van burg. en weths. van Ruwiel, strekkende, om te worden ontheven van de verpligting, tot onderhoud van het slag der gemeente in den Vechtdijk; gesteld in handen eener kommissie, bestaande uit de heeren *Bastert*, *Broers* en *van de Poll*.

Wordt overgegaan tot het uitbrengen der rapporten over de na te noemen onderwerpen, en wel bij monde van den heer *Weijers:* betrekkelijk de begrooting der kosten van het provinciaal bestuur, voor zoo veel het rijksbestuur is, voor 1856 en wordt voorgesteld het traktement van den griffier der staten te bepalen op *f* 2800, der ambtenaren ter provinciale griffie op *f* 16000, de bureaubehoeften op *f* 1200, de brandstoffen op *f* 1300, en de begrooting alzoo overeenkomstig de voordragt van Gedeputeerde Staten aan te nemen. Ter griffie en de behandeling in de eerstvolgende zitting, welke door den Voorzitter wordt voorgesteld Donderdag 12 Julij aanstaande.

De heer *van Berkel* stelt voor die zitting later te verdagen, waarop door den Voorzitter in bedenking wordt gegeven om met de behandeling der verschillende rapporten niet te toeven, daar de Staten, in het omgekeerde geval, ongeveer 14 dagen zouden zijn bijeen geweest, zonder iets te hebben uitgerigt; en wordt overeenkomstig het voorstel van den Voorzittea besloten.

De heer *de Louter* brengt rapport uit namens de kommissie belast met het onderzoek der rekening en verantwoording van Ged. Staten wegens de prov. inkomsten en uitgaven over de dienst 1853, waarbij wordt voorgesteld die rekening goed te keuren. — Ter griffie en behandeling in de volgende zitting.

Rapport der kommissie bij monde van den heer *v. Berkel* betreffende de Begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1856; de kommissie brengt daarbij verschillende beschouwingen in het midden en voert daarbij onder anderen het wenschelijke aan, dat opzigtens den toestand van het provinciaal archief, door den verdienstelijken provincialen archivarius een jaarverslag en eene katalogus worde geleverd. De Voorzitter stelt voor deze begrooting op eenen nader te bepalen dag te behandelen. Konform besloten.

De heer *Verloren* brengt rapport uit namens de kommissie belast met het verzoek van het genootschap voor Landbouw en Kruidkunde, strekkende eene subsidie te erlangen van *f* 500.— voor eene in 1856 te houden tentoonstelling van vee; welk rapport strekt tot het niet verleenen van de verlangde subsidie, op grond dat herhaalde tentoonstellingen van dien aard de belangstelling daarin, noodwendig aanmerkelijk doen verminderen.

Bij monde van den heer *Voet* wordt rapport uitgebragt der kommissie op het adres van gekommitteerden tot de direktie van Slaperdijk, om een provinciaal subsidie in de buitengewone kosten ter herstelling van den Slaperdijk en voorgesteld voor 1856 een subsidie te verleenen van *f* 2500.—.

De heer *Menso* brengt rapport uit omtrent het voorstel van Ged. Staten tot benoeming van een 7den veearts in provincialen dienst; daarbij wordt voorgesteld dat, alvorens over te gaan tot die benoeming, door de vergadering worde uitgemaakt of het noodig zal zijn een' 7. veearts aan te stellen; zoo ja, hem *Rhenen* als standplaats aan te wijzen en eene jaarwedde van *f* 350 toe te leggen en het rapport omtrent het vorig onderwerp neder te leggen ter griffie, om in de volgende zitting te worden behandeld.

De heer *Ras* brengt een breedvoerig rapport uit namens de komm. belast met de zaak der likwidatie van het aandeel der provincie in den verkoopprijs der *Mijdrechtsche* droogmakerij, waarbij wordt betoogd, dat niettegenstaande de bemoeijingen van Ged. Staten, dat Kollegie er niet in is mogen slagen de teruggave der som van pl. m. *f* 10,000 door het Rijk aan de provincie ter zake voorschreven verschuldigd, op minnelijke wijze te bewerkstelligen; de Kommissie is hoogst verwonderd, te hebben vernomen, dat van wege het Departement van Financien is berigt geworden, dat omtrent de onderhavige zaak nog geene beslissing kon genomen worden en dit niettegenstaande het ten volle bewezen is, dat de opbrengst der verkochte gronden meer heeft bedragen dan de kosten der droogmaking, daaronder begrepen het provinciaal subsidie van *f* 30,000 en er sedert het verleenen van bedoeld subsidie een verloop van 10 jaren heeft plaats gehad. De Kommissie stelt voor, dat door Ged. Staten op evengemeld berigt van het Departement van Financien wordt teruggekomen, daar de aanspraak op die teruggave niet twijfelachtig is; of wel dat door deze vergadering regtstreeks pogingen daartoe worden aangewend. Wordt besloten dit rapport te doen drukken en aan de leden ronddeelen; de dag der behandeling nader te bepalen.

Omtrent het voorstel van Ged. Staten, tot het brengen van eene wijziging in het reglement op de veenderijen, stelt de Komm. bij monde van den heer *Hoytema* voor, zich met dat voorstel te vereenigen en art. 59 in te trekken. — Behandeling in de eerstvolgende zitting.

Aan de orde is de benoeming van een lid der Pr. Staten in voldoening aan art. 89 der provinciale wet. Tot leden van het bureau van stemopneming worden door den Voorzitter benoemd: de HH. *v. Tuyll*, *Hardenbroek*, *van de Poel* en *Jongeneel*. Verkozen de heer mr. *Ackersdijck*.

Op voorstel van den heer *v. Asch v. Wijck* wordt tot lid der Kommissie voor de zaak der Geldersche vallei benoemd de heer *v. Beek Calkoen*, in plaats van den heer *Huydecoper*, door ziekte verhinderd lid van de Kommissie te zijn.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering verdaagd tot Donderdag den 12. Julij, des voormiddags ten 11 ure.

SPANJE.

MADRID 7 Julij.

De Cortes hebben in de zitting van heden het voorstel van den heer *Romirez Arcos* aangenomen met 118 tegen 4 stemmen, om den minister van finantiën in staat te stellen, betalingen te kunnen doen.

De heer *Drucker*, uit Amsterdam, heeft nog vóór zijn vertrek uit Madrid, in een open brief aan den minister van finantiën, de vorderingen van de komités der houders van Spaansche fondsen in de Nederlanden, in Belgie, in Duitschland en in Frankrijk, bekend gemaakt. De komités eischen: of dat de voorwaarden der konversie van 1831, door het Spaansche gouvernement aangeboden en door de meeste kréanciers aangenomen, worden nagekomen; of dat de obligatien der uitgestelde schuld van 1831, vertegenwoordigende de titels der constitutionnele leeningen, de Cortes-leeningen genoemd, gelijk worden gesteld met de titels van die zelfde geldleeningen.

Deze eischen zijn regt en billijk. *Espartero* heeft dan ook aan den heer *Drucker* verklaard, dat hij overtuigd is, dat de vorderingen regtmatig zijn en dat ze zoodra mogelijk zullen nagekomen worden. Hij zou er den minister van financien over spreken en hem tot afdoening aanzetten.

De provincien Katalonie en Aragon zijn in vollen opstand. In Perales zijn twee leden van de municiepaliteit aangevallen: een hunner is gedood en de andere gewond. De generaal *Zapatero* houdt te Barcelona het fort Atarazanas bezet en heeft versterking van troepen ontvangen. Het oogmerk der opstandelingen schijnt niet bekend. Bij het verdrijven van de bende van *Marsal*, zijn eenige Carlisten gevangen genomen en doodgeschoten.

MADRID, Woensdag 11 Julij.

De Cortes hebben het wetsontwerp aangenomen, houdende het sluiten eener gemengde leening van 230 millioen realen. Het is eene vrijwillige leening, doch wanneer zij dertig dagen na de uitschrijving niet volteekend is, dan wordt zij eene gedwongen leening.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, Woensdag 11 Julij.

Prins *Gortschakoff* deelt een berigt mede, dat er van den 5. tot den 7. Julij, des avonds, niets van aanbelang onder Sebastopol was voorgevallen, noch op de andere punten van de Krim.

De vijand had Genitschesk andermaal gebombardeerd, zonder echter veel schade te veroorzaken.

— 4 pCt. 97¼; 4½ pCt. 115¾; bank 115¾.

ENGELAND.

LONDEN, Donderdag 12 Julij.

Generaal *Simpson* meldt, onder dagteekening van gisteren, dat het door hem tegen den Redan geopende vuur eene goede uitwerking heeft gedaan. De cholera neemt van het leger af, en de gezondheidstoestand der troepen is gunstig.

— 12 *Julij*. Gec. 91; Sp. 3 pCt. 36¼; 1 pCt. 18⅛; Rusl. 5 pCt. 100; 4½ pCt. 89; Holl. 4 pCt. 94¾; 2½ pCt. 63½; Sard. 5 pCt. 86, Braz. 100.

FRANKRIJK.

PARIJS 11 Julij

In het wetgevend ligchaam heeft de heer *Cassagnac* geantwoord op de klagt van den heer *de Montalembert* over de schending van diens redevoering. Spr.

heeft daarbij te kennen gegeven, dat het eene onmogelijkheid was, om aan onze dappere strijders in de Krim te zeggen: Soldaten scheept u weder in, vult uwe geopende loopgraven en denkt er niet meer aan, uwe gesneuvelde wapenbroeders te wreken, want Rusland heeft toegegeven, en het zal in plaats van 18 schepen er voortaan niet meer dan 17 in de Zwarte zee mogen hebben. Om één schip zouden dan al die dapperen en al die schatten te loor zijn gegaan. — Na eene redevoering van den heer *Taillefer* is de Turksche leening vervolgens met eenparigheid goedgekeurd.

Er is weder een aantal berigten uit de Krim ontvangen, tijdingen uit de legers aanbrengende van den 30 Junij. Een paar dagorders zijn den 21 en 22 door generaal *Pelissier* uitgevaardigd. Bij de eerste wordt, zoo als reeds bekend is, bepaald, dat aan de soldaten, ter bevordering van de gezondheid, bij de groote hitte en den zwaren arbeid dagelijks een rantsoen wijn en een rantsoen brandewijn zal worden uitgedeeld, behalve het rantsoen suiker en koffij, dat de manschappen reeds ontvangen. De officieren moeten evenwel toezien, dat de brandewijn met water gemengd worde, om te strekken tot gewonen dagelijkschen drank. — De 2e dagorde luidt:

„Soldaten! Op den 18. zijn onze adelaren tot binnen de werken gevoerd, die de omheining van Sebastopol daarstellen; maar men heeft er van moeten afzien een strijd door te zetten, welke door omstandigheden, waarop ik niet had kunnen rekenen, te moorddadig dreigde te worden, en ge zijd in goede orde in uwe liniën teruggekeerd, zonder dat de vijand zijne verschansingen verlaten en uw terugtogt heeft durven verontrusten.

„Onze tegenwoordige toestand is die, welke den strijd voorafgaat: mijn vertrouwen in uwen ijver en in den goeden uitslag is voldoende. De dagelijksche aankomsten zijn meer dan voldoende geweest om de plaatsen te vervullen van diegenen onder u, die roemrijk zijn bezweken en die gij gezworen hebt te zullen wreken.

„Wij hebben terrein, gewonnen en door den vijand meer en meer in te sluiten zullen wij hem stellig ~~ook bereiken~~. Hij kan geen stand houden, noch de leemten in zijne rangen aanvullen, noch zich van krijgstogt voorzien dan ten prijs van ongehoorde opofferingen, terwijl wij, meester van de zee, voortdurend en in ruime mate onze behoefte kunnen vervullen.

„Soldaten. Gij zult u meer geduldig, meer krachtig dan ooit toonen in dezen hardnekkigen strijd waarvan de uitslag over den vrede der wereld zal beslissen, en waarin gij reeds zoo veel bewijzen hebt gegeven van zelfsverloochening, van moed, en van vaderlandsliefde, die onze banieren met een onsterfelijken roem hebben versierd.

„Ik heb hier bepaaldelijk niemand afzonderlijk te noemen onder zoo vele dapperen, die hun naam in den heldhaftigen strijd van den 18. Junij, met roem hebben overladen.

„Uit het hoofdkwartier voor Sebastopol, den 22. Junij 1855.

„De opperbevelhebber *A. Pélissier.*

De indruk, die het overlijden van lord *Raglan* op het Engelsche leger heeft gemaakt, is buitengemeen groot. De generaals *Pélissier*, *Omer Pacha* en *la Marmora* hebben hunne wapenbroeders herhaaldelijk bezocht, even als de overige generaals den lord hunne belangstelling hebben betoond. Tot den laatsten oogenblik toe heeft lord *Raglan* zijne tegenwoordigheid van geest behouden. Zijne gezondheid, die reeds veel door den winter en vermoeijenissen van het beleg had geleden, moet ook zeer geschokt zijn geweest, ten 1. over den dood van zijne zuster en vervolgens over het afsterven van den adjudant generaal *Estcourt*. Den dag van zijn afsterven scheen: de lord beterende, hij zelf gevoelde zich wel. Tegen den avond evenwel verzwakte hij van oogenblik tot oogenblik. Twee uren na deze verzwakking, gaf hij reeds den geest met eene onbeschrijfelijke kalmte en rust. In die laatste oogenblikken zijns levens, heeft lord *Raglan* dezelfde gelatenheid en koelbloedigheid betoond, die hem ook in den strijd zoozeer kenmerkten. Na afloop der kerkelijke plegtigheden, zal het lijk met eene oorlogsstoomboot door den staf naar Engeland worden overgevoerd. De generaals sir *G. Brown* en *Pennefather*, die de oudsten in den rang waren, en die ook aan den buikloop lijden, zijn naar Konstantinopel vervoerd. Over het geheel is echter de toestand van de troepen voldoende en men moet niet denken, dat er eene erge epidemie heerscht. Alleen hebben de koude en hitte, die elkaar te plotseling afwisselen, vele gestellen, vooral van bejaarden, getroffen.

Wat den arbeid betreft, deze wordt met ijver voorgezet. Er worden nieuwe batterijen opgerigt; met name worden er werken opgeworpen, om de schepen te kunnen treffen, die ons den 18. zooveel schade hebben berokkend. Hetgeen men thans doet is slechts in gewijzigden vorm het zelfde doel najagen, welks bereiking ons den 18. is mislukt. Tot onze vreugde is het werk voor de arbeiders veel gemakkelijker voorbij den Groenen Heuvel, als het voor die hoogte was. De grond biedt minder wederstand aan, en wij worden niet meer belemmerd door het rotsachtige dat ons tot dusverre in den arbeid bemoeijelijkte. Aan onzen regter vleugel zijn onze overdekte wegen reeds tot 300 ellen van den Malakoftoren en van de werken van de steengroeven genaderd. — Van de zijde der Russen wordt met gelijken ijver voortgewerkt en de verdedigingslinie, gelijk die steeds door de Russen wordt versterkt, strekt zeer tot eer van den generaal der genie *Todleben*, die zich reeds zulk een eervollen naam heeft verworven door de tot dus verre onder zijne leiding volgehouden verdediging van Sebastopol.

Hetgeen thans geschiedt is geheel overeenkomstig het plan, dat generaal *Pélissier* steeds heeft voor oogen gehouden, namelijk om den aanval der vesting door alle mogelijke middelen te bevorderen. De meening, die vooral door de Wertersche bladen in de laatste dagen was geopenbaard, dat men voornemens was de Russen in het open veld te vervolgen, en waarvan de verkenning langs de Tschernaïa de bevestiging scheen, was geheel onjuist en had in het kamp der Verbondenen groote verwondering gewekt. Generaal *Pélissier* heeft van den beginne af, dat hij het opperbevel op zich genomen heeft, te kennen gegeven, dat het beleg, en het beleg alleen door de meest krachtige middelen moest worden vervolgd. De togt naar Kertsch is dan ook slechts eene toevallige afleiding geweest, die geenzins met een algemeen operatieplan in verband stond. Volgens de laatste mededeelingen, zouden de Russen op de hoogte van Belbek omstreeks 87,000 man bijeen hebben. De overige wegen van de Krim zouden open zijn. *Omer Pacha* evenwel, die zijne verkenning tot aan Laspi in de nabijheid van Yalta heeft voortgezet, is weinig tevreden geweest over den toestand der wegen, en heeft zeer geklaagd over het gemis dat hij overal aan goed drinkwater heeft ondervonden. Als eenig legerkorps daarom de Krim zou intrekken, moest het zich goed van allerlei leeftogt, maar bovenal van water voorzien.

Ware de aanval den 18. goed afgeloopen, men had dan waarschijnlijk bijna dadelijk het bastion central en het Mast-bastion denken aan te tasten, terwijl generaal *Bosquet* zou getracht hebben naar den kant van de hoogte van Mackenzie eene afleiding te maken. — Bij de begrafenis der dooden den 19. hebben de verschillende officieren een waardiger toon aangeslagen dan wel vroegere keeren een enkele maal het geval is geweest. Die der Verbondenen hebben te kennen gegeven, dat Sebastopol moest vallen, omdat hunne regeringen zulks wilden. De Russen hadden echter geantwoord, dat zij zeer zeker voornemens waren de vesting niet te laten nemen en dat men zou zien, wiens wil het krachtigste was, en wie de meeste manschappen te verliezen had.

Uit Kars zijn berigten tot den 17. Junij. Den 7. hadden *Vassif-Moustafa-Pacha* en *Williams Pacha*, de tijding bekomen, dat generaal *Mouravieff* met 30,000 man en 70 stukken van Gumri naar Kars was opgetrokken. Dadelijk maakte men zich zooveel mogelijk gereed tot het bieden van tegenstand. Den 14. kwam de Russiesche voorhoede onze voorposten aanvallen. Den 16. rukten echter 17 bataillons vijandelijke infanterie met 6 batterijen voorwaarts, gevolgd door 4 à 5000 man ongeregelde ruiterij en door een groot reservekorps. Dadelijk trok kolonel *Schwartzenberg* met 2 regementen ongeregelde kavalerie uit, om de vijandelijke ruiters naar eene zijde te lokken, waar zij zouden bloot staan aan 3 door de Turken opgestelde maar nog bedekte batterijen. Het doel werd bereikt en ons geschut had goed spel op de drommen des vijands, die moesten terugwijken met achterlating op het slagveld van 150 gesneuvelden terwijl het een gedeelte der gevallenen nog medevoerde. Daar de Russen de Turken dus goed voorbereid vonden, trokken zij weldra terug en namen hunne positie bij Ahtché-Kalé op 2 mijlen van Zaïm verwijderd, weder in. De Turken waren over dezen eersten zegepraal zeer verheugd, ofschoon de opperbevelhebbers niet zonder schroom verwachten, dat de Russen den aanval met grootere krachten en daarom met meer hoop op goeden uitslag, zullen hervatten.

PARIJS, Donderdag 12 Julij.

De *Moniteur* deelt eene depêche mede van den generaal *Pelissier* van den 10. Julij, des avonds afgezonden. Hij zegt daarin dat er niets van aanbelang is voorgevallen. Tusschen de Engelsche batterijen en den grooten Redan heeft een levendig vuur plaats gehad. „Heden avond — zegt de generaal — is het vuur minder: daardoor kunnen onze bondgenooten hunne werken voortzetten.”

— 12 *Julij.* 4½ pCt. 92,50; 3 pCt. 66,15; Sp. 3 pCt. 29¾, Met. 4½ pCt. 81¾.

MARSEILLE, Donderdag 12 Julij.

De brigade infanterie, onder bevel van den generaal *Sol*, is gisteren begonnen, zich naar de Krim in te schepen.

De laatste berigten uit Barcelona zeggen, dat er in de forten van die oproerige stad 4000 man versterking was gekomen. De opstandige werklieden hadden de stad verlaten en zich in de omstreken verspreid. Zij waren versterkt door de inwoners van Reus en andere steden uit de provincie. Zij wachtten berigt van de ontvangst der deputatie, door hen naar Madrid gezonden. Daar zij sedert 10 dagen zonder werk zijn, raken hunne bronnen uitgeput. Het garnizoen en een gedeelte der militie houden de toegangen der stad bezet, en laten slechts afzonderlijke personen er in terug komen.

— Bij de vele toebereidselen voor de vermakelijkheden, die gedurende de kermis aan Utrechts ingezetenen zullen worden aangeboden, merkt men met genoegen op, dat ook het zoo gunstig en met roem bekende gezelschap kunstrijders van den heer *Wollschläger* ons weder bezoeken zal.

Liefhebbers der edele rijkunst mogen er zich dus reeds bij voorraad in verheugen de gelegenheid te zullen hebben eenige genotrijke avonden in de fraaije Cirque te kunnen slijten.

De ijverige Direkteur immers die door zijn talent en smaak, bijgestaan door een uitgezocht personeel, dezen winter in de hoofdstad van Pruissen nieuwen roem mogt inoogsten, niettegenstaande hij met een bijna verzadigd publiek te doen had, daar juist eene reeks van schitterende voorstellingen door een ander gezelschap gegeven, was afgeloopen, en toen men schier geloofde alles gezien te hebben, wist hij met zijne kunst niet alleen te voldoen, maar de opgetogenheid van zijne bezoekers, gedurende geheel zijn verblijf aldaar, gaande te houden. De heer *Wollschläger* dus zal stellig zijne beste krachten aanwenden, om hier, de eerste plaats, welke hij dit jaar in ons land bezoekt, voor dezen zomer, glansrijk te debuteren en zijn roem als ijverig en vindingrijk Direkteur trachten te handhaven.

Wij hopen dat een ruim bezoek hem daartoe moge in staat stellen. R. R.

ADVERTENTIEN

*** Bij exploit van den Deurwaarder J. W. DE WILDE, dd. 11 Julij 1855, is ten verzoeke van MARIA MARTHA VAN LIEFLAND, Huisvrouw van HENDRIKUS VAN SCHAIK, wonende te Utrecht, domicilie kiezende ten kantore van Mr. N. F. VAN NOOTEN, Procureur te Utrecht, aan genoemden HENDRIKUS VAN SCHAIK, die geen bekende woonplaats in het koningrijk heeft beteekend, en afschrift gegeven van een vonnis, den 8. Junij 1855 door de Arrondissements-Regtbank te Utrecht bij verstek gewezen, waarbij genoemde M. M. VAN LIEFLAND eischeresse is toegelaten door getuigen te bewijzen de daarbij gestelde daadzaken ter teregtzitting van gemelde Regtbank van Vrijdag 14 September 1855, des voormiddags ten tien ure, en is bij dit exploit aan den gedaagde H. VAN SCHAIK voornoemd tevens aangezegd, dat de

Eischeresse zich voorstelt als getuige te doen hooren A. WIL, Mandenmaker, A. C. VAN BEEST, Winkelier, en W. J. KRUL, Sjouwer, alle wonende te Utrecht, met sommatie aan den Gedaagde om bij dit getuigen verhoor tegenwoordig te zijn.

Voor gelijkluidend uittreksel,
J. W. DE WILDE,
Deurwaarder.

Utrechtsche Schouwburg.

Met toestemming van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur zal door het personeel van den Amsterdamschen Schouwburg, onder directie van **J. EDUARD DE VRIES**, gegeven worden

op ZATURDAG 14 JULIJ 1855:

ALI-BABA

of de VEERTIG ROOVERS,

uit de Duizend en Een Arabische Nachtvertellingen. *BLIJSPEL in Negen Taferelen, met Zang en Dans,* enz. enz.

Vrij gevolgd naar het Fransch van CONQNARD FRÈRES, door G. VAN BEEK. Gemonteerd door den Balletmeester A. P. VOITUS VAN HAMME.

Versierd met nieuwe Decoratiën, Kostumes, Machineriën, enz., enz., vervaardigd door en onder opzigt van J. EDUARD DE VRIES.

Muzijk van den Heer J. BERSÉE.

GEVOLGD DOOR:

DE AVONTUURLIJKE NACHT

OF DE VERIJDELDE ZAMENKOMSTEN.

Groot Komisch Ballet-Pantomime in twee Bedrijven, van VICTOR BARTHOLOMIN, op nieuw gemonteerd door den Balletmeester A. P. VOITUS VAN HAMME; waarin door de eerste sujetten zal gedanst worden.

Aanvang ten half 8 ure precies.

Prijzen gelijkstaande met die der Variétés.

Eerste Rang *f* 1,99; Tweede Rang *f* 1,40; Parquet *f* 1,25; 1e Amphitheater *f* 1,10, Parterre *f* 1,00; 2e Amphitheater *f* 0,65; Gaanderij *f* 0,40.

Heeren militairen in uniform in alle rangen half geld.

De Plaatsen kunnen besproken worden bij den Heer DOESBURG, en gedurende de Kermisweek aan den Schouwburg van 11—3 ure.

Salon des Variétés.

van P. BOAS en N. JUDELS,

staande de Nieuwe groote Schouwburgtent op de Neude.

Voorloopig berigt.

*** De Directie heeft de eer te berigten, dat zij na eene tweejarige afwezigheid de Utrechtsche kermis dezes jaars weder zal bezoeken, en daartoe hare Voorstellingen heeft te zamengesteld uit de Nieuwste en vrolijkste stukken van het repertoire, die zoowel te Amsterdam, als elders den grootsten bijval hebben mogen verwerven, en op geene andere tooneelen tot dusverre zijn ten tooneele gevoerd.

De Eerste Voorstelling zal plaats hebben op

Maandag 16 Julij 1855,

bestaande uit:

Apropos! Gij hebt een' grooten neus! Zijt gij Mijnheer Meijer?

Nieuwe kluchtige Vaudeville in 5 tafereelen, naar het Hoogduitsch. — Gevolgd door

De magt van een omgevallen Zoutvat.

Nieuwe vrolijke Vaudeville in 1 bedrijf. — Tot slot

De Secretaris en de Kok.

Nieuwe vrolijke Vaudeville in 1 bedrijf. Zullende de hoofdrollen door den Heer JUDELS vervuld worden.

Aanvang $8^{1}/_{2}$ *ure.* BOAS & JUDELS.

CIRQUE EQUESTRE

VAN

E. Wollschläger,

STAANDE MET ZIJNE GROOTE TENT OP HET VREEBURG, TEGEN OVER HET HAAGSCHE KOFFIJHUIS.

Morgen **Zaturdag** den **14.** Julij:

GROOTE CONCURENTIE DER POST,

Dezelve wordt uitgevoerd door **18** Paarden.

Tot slot:

DE

SALAMANDER

OF

HET ONVERBRANDBARE VUURPAARD.

Gedurende de Kermis ieder avond groote Voorstelling.

COTTRELY'S en LEHMAN

GRAND ELYSIUM THÉATRE,

staande de elegante Loge op het Vreeburg te Utrecht.

Zaturdag 14 Julij 1855,

des avonds ten half 9 ure, en vervolgens alle avonden gedurende de Kermis op het zelfde uur.

Eerste groote buitengewone Voorstelling

der wereldberoemde Amerikaansche

LUCHTDANSERS FAMILLIE

uit New-York, en het groote

GYMNASTISCHE EN PANTOMIMISCHE GEZELSCHAP,

bestaande uit 42 personen, van Drury-Lane-Theatre van Londen, en den gerenommeerden *PIEROT*, den Heer ANDREAS LEHMAN, uit Kopenhagen.

De Directeur zal niets onbeproefd laten, om door zijne uitmuntend en uitgezocht repertoire zijne geachte begunstigers eenige aangename avonden gedurende deze Kermis te verschaffen, en beveelt zich ten dien einde tot een ruim bezoek aan.

Prijzen der Plaatsen:

1ste rang *f* 1,49, 2de *f* 1,00, 3de 50 cts., 4de 30 cts.

Professor COTTRELY,
Directeur.

*** De UTRECHTSCHE KIEZERS-VEREENIGING heeft gesteld tot Kandidaten voor de verkiezing voor den Gemeenteraad, de HH. *C. W. J.* baron *van Boetselaer*, *W. R. Boer*, *A. J. van Beeck Calkoen*, *J. J. van der Hagen van den Heuvel*, *N. P. J. Kien*, *G. J. Mulder*, *N. C. Osti*, *A. L. E. Ram*, *P. A. M. van Oosthuyse van Rijckevorsel*, *J. H. Schober*.

Namens het Bestuur,
D. VAN ZIJDVELD.

Namens het Bureau,
W. H. DE HEUS, Voorz.
P. M. JONGENEEL, Secr.

*** Men zal op morgen Zaturdag den 14. Julij 1855, des namiddags ten één ure, in het lokaal van verkoopingen te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

Een geheel nieuw gebouwd kapitaal HEERENHUIS, met ERF, GROND en TUIN, ter gezamenlijke grootte van omstreeks 32 roeden, staande en gelegen te Zeist, achter den zoogenaamden Moscovitischen Heuvel.

Bevattende deze Huizinge, thans in twee woningen verdeeld, doch zeer gemakkelijk tot een Huis in te rigten, vier Benedenkamers, uitmakendeneeoe suites, zes Bovenkamers, allen behangen, geplafonneerd de meesten met stookplaatsen, Zolders, benevens twee Onderhuizen, ieder met afzonderlijken uitgang, spatieuse Keuken, Kelder en Mangelkamer.

Dadelijk te aanvaarden.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris J. A. H. BORRET, te Utrecht, Oude Gracht, bij de Hamburgerbrug.

*** Men zal op morgen Zaturdag den 14. Julij 1855, des namiddags ten vijf ure, in het lokaal van verkoopingen te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Een hecht en wel ter nering staand HUIS, ERF en GROND, te Utrecht in de Bakkersteeg, wijk D. No. 303, voorzien van vijf Kamers, Keuken, Kelder en Zolder.

No. 2. Een HUIS, ERF en GROND, te Utrecht in de Heerenstraat, wijk A. No. 1208, bevattende Voorhuis of Winkel, drie Kamers, Kelder en Zolder.

No. 3. Twee WONINGEN, te Utrecht achter de stads Buitengracht bij de Molensteeg aan de Wittevrouwenpoort, wijk H. No. 747 en 748.

No. 4. Twee dito, te Utrecht achter Klarenburg, in de Kroonspoort, wijk D. No. 193 en 194.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

*** Op morgen Zaturdag den 14. Julij 1855 's namiddags ten 5 ure, zal in het Lokaal van Verkoopingen te Utrecht, achter St. Pieter in het openbaar worden verkocht:

Een net betimmerd HUIS en Erve, staande en gelegen te Utrecht aan de Noordzijde van de Zadelstraat, wijk E. No. 390 voorzien van twee beneden en twee boven Kamers, alle behangen, Keuken Kelder en Zolder.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris DUIJFJES te Utrecht.

*** De Notaris TISSOT VAN PATOT, te Maarssen, zal den 16. Julij 1855, des namiddags ten 5 ure, in de Herberg *de Reizende Man*, te Maarssen, *verkoopen:* 3 b. 40 r. uitmuntend GRASGEWAS, in Maarssenbroek, naast de Huizinge van *J. van Rooijen*; en ongeveer één bunder *dito*, te Vleuten, naast *Heemsmade;* alsmede *verhuren* de NAWEIDE van het land. — Alles verdeeld in percelen.

*** *IN HUUR* worden verlangd, voor twee Heeren, DRIE GEMEUBELEERDE of ONGEMEUBELEERDE KAMERS met bediening. — Opgave, met vermelding van prijs, gelieve men onder letter D. franco in te zenden aan het bureau dezer Courant.

VERHUISD

*** van het St. Jansveld naar de Kromme Nieuwe Gracht, No. 338, bij J. A. CHEVALLEY.

G. J. VAN EYKEN.

DEVENTER KOEK.

*** De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij wederom met zijn alom van ouds bekende beste DEVENTER, SUKADE, KRUIT en TAFELKOEK alhier gearriveerd is, en geplaatst met zijne Kraam op het *Sint Jacobskerkhof*, over de *Boothstraat* met den rug naar de Kerk. Verzoekt vriendelijk een ieders gunst en recommandatie.

A. DE KEIZER.
(*Let wel op den Naam.*)

*** GERRIT LEFEBRE, van Jutphaas, maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat hij met zijne fraaije antieke **Broedertjes Kraam** is verplaats naast de Gezonde Apotheek; verzoekt zijne geëerde Begunstigers gunst en recommandatie, en belooft eene prompte en zindelijke bediening met Zilver; de 2 dozijn 15 Ct.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Julij.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°	Ther F	Afwijk. d. temp	Vochtigh	Gev. regen	Aanmerkingen.
			N. Q						
12	2	ozo.	1.0	756.62	69.1	— 2.9	0.85	0	Zw. bewolkt.
	10	ozo.	0.0	59.30	63.1		97	0	Ligt bewolkt.
13	8	ozo.	0 0	62.01	66.0		88	0	Betrokken.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 12 Julij 1855.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2^{1}/_{2}$	pCt.	63	$63^{1}/_{16}$	$63^{1}/_{16}$
dito dito	3	„	$74^{15}/_{16}$	75	75
dito dito	4	„	$93^{3}/_{16}$	$93^{1}/_{4}$	$93^{3}/_{16}$
Amortisatie-Sijndicaat	$3^{1}/_{2}$	„	90		
Handelmaatschappij .	$4^{1}/_{2}$	„	$123^{1}/_{2}$		
Oost-Indische Leening	4	„	$92^{7}/_{8}$		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	103	$103^{1}/_{8}$	103
Obligat. 1828 & 1829	5	„	$101^{3}/_{4}$		
Certificaten 1840. . .	4	„	$78^{1}/_{2}$	$78^{3}/_{8}$	$78^{9}/_{16}$
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	$78^{1}/_{8}$	$78^{1}/_{4}$	$78^{1}/_{8}$
dito Adm. te Lond.	$4^{1}/_{2}$	„	$88^{1}/_{8}$		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500		*f*	$143^{1}/_{2}$		
Obligatien.	4	pCt.	$70^{3}/_{8}$		
PRUISSEN.					
Oblig. te Lond.	$4^{1}/_{2}$	„	$100^{7}/_{8}$		
SPANJE.					
Obligatien	1	pCt.	$18^{5}/_{16}$	$18^{3}/_{8}$	$18^{5}/_{16}$
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$30^{3}/_{8}$	$30^{7}/_{16}$	$30^{4}/_{8}$
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	4	pCt.	$56^{1}/_{4}$		
Oblig. Metaliek . . .	5	pCt.	$61^{3}/_{16}$	$61^{1}/_{4}$	$61^{1}/_{4}$
Oblig. N.	5	„	$72^{5}/_{8}$	$72^{11}/_{16}$	$72^{11}/_{16}$
dito dito La B. . . .	5	„	$72^{5}/_{8}$	$72^{11}/_{16}$	$72^{11}/_{16}$
dito dito	$2^{1}/_{2}$	„	$31^{3}/_{8}$		
BELGIE.					
Certific. bij *Rotschild*	$2^{1}/_{2}$	„	$51^{7}/_{16}$		
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	99		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	40	$40^{1}/_{8}$	$40^{1}/_{16}$
dito uitgestelde			$18^{1}/_{2}$		
AMERIKA.					
Peru, Geldleening 1854	$4^{1}/_{2}$	pCt.	$68^{1}/_{4}$	$68^{1}/_{2}$	
Grenada, Oblig. . . .	$2^{1}/_{2}$	„	17	$17^{1}/_{8}$	
Mexico, Obl. 1851 £ 100	3	„	21	$21^{1}/_{16}$	

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

Bijvoegsel bij No. 166 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Donderdag 5 Julij 1855.

Voorzitter mr. *N. P. J. Kien*. — Tegenwoordig waren 22 leden. Afwezig de heeren *van Reede*, *Bake*, *van Asch van Wyck*, *van Beest*, *van den Heuvel* en *Schüller*.

De heer *Schüller* heeft berigt, deze zitting niet te kunnen bijwonen.

Er zijn ingekomen twee besluiten van Ged. Staten tot goedkeuring eener af- en overschrijving op de dienst van 1854 en van de onderhandsche verpachting van het ophalen der haardasch en vuilnis.

Wordt ter tafel gebragt eene voordragt van Burg. en Weths., om den heer *Petrus van Hees*, Griffier van den Burg. Stand, dien zij zich voorstellen met 1 October op verzoek eervol uit die betrekking te ontslaan, na ruim 60jarige dienst een pensioen toe te staan van *f* 1000.

Aan de orde is de behandeling van het rapport der Komm., betreffende de verzoekschriften van den heer *van Kempen*, aangaande het St. Lucas Bolwerk.

De heer *Ackersdijck* zegt der vergadering dank, dat zij hem in de gelegenheid heeft gesteld, om zijne denkwijze over deze zaak aan den Raad voor te dragen. Hij ontwikkelt nu zijn gevoelen en zegt hoofdzakelijk, dat het uit de rapporten der Kommissie voldoende is gebleken, dat dit Bolwerk bij vergunning is in gebruik gegeven, zoo als dit vroeger dikmaals werd gedaan, tot weder opzeggings toe. Uit die vergunning is een meer blijvenden toestand ontstaan, doch zoo onbestemd dat regtskundigen gesproken hebben van praecarium, huur, erfpacht, grondrenten, opstal als anderszins. Die vergunning, welken naam men haar geve, is echter verleend op voorwaarde, dat er eene fabriek met een bepaald getal werklieden op dat bolwerk moet bestaan. Nu verkeert de tegenwoordige gebruiker in de omstandigheid, dat hij zijne fabriek niet meer wenscht aan te houden, en den opstal heeft overgedragen aan een ander fabriekant. Daarvan is het gevolg geweest, dat in den Raad zijn ingekomen twee rekwesten van den kooper. In het eerste vraagt hij dat het bolwerk hem worde vergund in huur of erfpacht, op gelijksoortige voorwaarde als vroeger. In het tweede rekwest verlangt hij dat hem het bolwerk worde afgestaan, voor eene grondrente van *f* 300, die hij het regt zoude hebben af te koopen tegen den penning 25. De Komm. heeft op het eerste verzoek gunstig geadviseerd, en op het tweede gehoord zijnde bleef zij bij dat advies; doch de minderheid der Komm. adviseerde toen voor het toestaan van het laatste verzoek. Er zijn dus twee voorstellen, als een voor de vergunning in erfpacht, het tweede voor den verkoop met grondrente. In het eerste geval blijft de eigendom aan de stad; doch zij ziet af van het gebruik voor een onbepaalden tijd; in het tweede geval staat zij den eigendom af. Spr. is van gevoelen dat geen dezer twee voorstellen aannemelijk zijn. Door beide gaat voor de stad de beschikking over dat Bolwerk verloren. En hij houdt het voor onraadzaam dat eene stad als deze, die zich uitbreidt en zoo veel plaats voor nieuwe gebouwen noodig heeft, een groot terrein zoo als dit Bolwerk zal afstaan. Men zoekt plaats voor een Ziekenhuis, en het komt Spr. voor, dat er geen beter grond te vinden is. Maar welligt is die grond zelfs te kostelijk en kan men er nog meer partij van trekken. Hoe dit zij, het verlies van dat schoone Bolwerk zoude zeer te beklagen zijn. En wat beteekent eene erfpacht van *f* 20 jaarlijks voor de stad. De redenen tegen den verkoop zijn met veel kracht in het rapport der Komm. aangevoerd; doch Spr. vermeent dat zij even zeer pleiten tegen het afstaan in erfpacht. Het is waar de eigendom zoude hierbij aan de stad verblijven, en bij den dood van den gebruiker of bij verkoop zoude de stad, even als nu, de erfpacht kunnen doen ophouden. Doch welk nut zoude dit voor de stad opleveren. Indien zij de behoefte gevoelde om over dat terrein te beschikken, zoude zij moeten wachten tot den dood van den krachtigen, werkzamen man, dien wij allen zoo gaarne een lang leven toewenschen. En dan zoude men waarschijnlijk eene groote, bloeijende fabriek moeten doen ophouden, om aan dat Bolwerk eene andere bestemming te geven. Wierd het voor dien tijd noodzakelijk om over dien grond te beschikken, zoo zoude men met groote opoffering de vergunning moeten afkoopen, die men zoo goed als voor niet zoude hebben toegestaan. De ondervinding heeft dit reeds meermalen geleerd, o. a. toen de stad in 1830 bij den aanleg der nieuwe wandeling de bermen noodig had, welke tegelijk met dit Bolwerk waren uitgegeven. De stad trok daarvan eene erfpacht van *f* 14, en om den erfpachter die bermen, waarop slechts een paar onbeduidende loodsen stonden, te doen afstaan, moest de stad op zich nemen eene geheel nieuwe brug te bouwen die haar *f* 1769.50 kostte, een ijzeren hek dat *f* 230.00 kostte, en hem nog 12000 steenen van den wal afstaan. Maar, zegt men, de vergunning van het Bolwerk tegen erfpacht, om er eene fabriek te plaatsen, is in het belang der nijverheid, en daarvoor achten sommigen het wenschelijk, dat de stad zich opofferingen getrooste. Ook dit is eene begoocheling. Het is voor een fabriekant zeer onraadzaam op die wijze begunstigd te worden. Wanneer ik fabriekant was, zeide Spr., zoude ik niet verlangen in zulke betrekking tot het stedelijk bestuur te staan. En werkelijk heeft de ondervinding de schadelijke gevolgen reeds geleerd. Toen in 1844 de eigendom moest overgaan, was er eene suikerraffinaderij. Men stelde aan den Raad voor om er een stoomwerktuig te mogen oprigten, dewijl anders die fabriek de mededinging niet kon volhouden. Men wilde daarbij de grootste voorzorg aanwenden, zelfs tegen het ongemak dat de rook konde opleveren. De toenmalige Burg. ondersteunde dat verzoek; doch de Raad besloot in zijne vergadering van 8 Mei 1844 om in geen geval verlof te verleenen tot het oprigten van een stoomwerktuig. Indien de fabriek niet op stads grond gestaan had, zoude de koning dat noodlottig besluit hebben kunnen veranderen. Nu moest de suikerraffinaderij hier ophouden op denzelfden tijd dat in andere steden de groote winstgevende stoomsuikerfabrieken zijn opgerigt. Zoo weinig was men op het belang der nijverheid bedacht, dat de Raad aanbood den verkoop toe te staan tegen grondrente van *f* 300 's jaars, afkoopbaar met den penning 25; mits het Bolwerk niet anders dan tot lustplaats zoude dienen, zonder dat daarop eenig beroep of bedrijf zal mogen worden uitgeoefend. Men stelle zich dus niet voor dat door den afstand van het Bolwerk in erfpacht de nijverheid wordt bevorderd; het tegendeel is waar. En wat is nu de toestand? De fabriek van tigchelsteentjes, welke thans nog het Bolwerk is, kan niet blijven bestaan. Wanneer geen nieuwe erfpacht wordt vergund, zoude die afgebroken moeten worden of tegen vergoeding aan de stad kunnen worden afgestaan. Spr. zoude zeer genegd zijn den tegenwoordigen eigenaar volkomen schadeloos te stellen, en de gebouwen het eigendom der stad te doen worden. Spr. vermeent dat tegenover dit besluit alleen kan in overweging komen den grond eenvoudig te verkoopen. Bij verkoop ontvangt de stad althans den koopprijs; — bij uitgifte tegen erfpacht, verliest de stad het Bolwerk eigenlijk voor niets. Gaat men tot den verkoop over, dan moet Spr. nog een woord zeggen over de berekening der waarde. In het adres van den heer *van Kempen* en het advies van de minderheid der Komm., wordt eene som genoemd, doch daarvoor bestaat inderdaad geen maatstaf; het is de som waarvoor de Raad het Bolwerk in 1844 wilde afstaan, maar met de zeer bezwarende voorwaarde, dat er geen beroep of bedrijf op zoude mogen worden uitgeoefend, zoodat de eigenaar steeds rentenier zoude moeten zijn. Hieruit kan men volstrekt niet besluiten hoe groot tegenwoordig de waarde is, zonder die zonderlinge voorwaarde. Indien de meerderheid het gevoelen van Spr. niet deelde, maar te gelijk den verkoop afkeurde, dan moet Spr. nog opmerken, dat aan den vorigen gebruiker een last was opgelegd, die nu niet bestaat. Die heeft toen aan de andere zijde der stad een aanzienlijk terrein ten dienste der nieuwe wandeling kosteloos afgestaan. Hij heeft dus eene opoffering gedaan, en men kan dus niet zeggen, dat de toestand ten opzigte van den heer *van Kempen* dezelfde is. De voorwaarden zouden dus op nieuw verdienen overwogen te worden. Op alle deze gronden stelt Spr. voor, dat de Raad op het tweeërlei verzoek van den heer *van Kempen* afwijzend beschikke; en tevens Burg. en Weths. magtige, om met den tegenwoordigen eigenaar der gebouwen in onderhandeling te treden omtrent de schadevergoeding, in geval hij zijne fabriek niet mogt verlangen voort te zetten, maar die gebouwen aan de stad af te staan.

De heer *Mulder* deelt volkomen in het gevoelen van den vorigen Spr. Hij zegt, dat de Raad de algemeene belangen der ingezetenen behoort te bevorderen, en op bijzondere belangen dan het oog mag vestigen, wanneer geen hooger algemeen belang bestaat, en hij beschouwt het van groot algemeen belang, dat een beter ziekenhuis worde opgerigt. Het is geen eer voor deze stad, voor de Hoogeschool, zegt Spr., dat er geen voldoend ziekenhuis wordt gevonden. Gedurig zijn er reeds vele klagten ingeleverd, dat men daar geen geschikt terrein voor had, en Spr. meent nu, dat het bolwerk St. Lucas juist het geschikte terrein aanbiedt, dewijl het groot genoeg is, om in het midden of in verband met het tegenwoordige ziekenhuis, na demping van het water, dat thans het bolwerk van de wandeling scheidt, een doelmatig ziekenhuis op te rigten, en rondom zelfs nog wandelingen aan te leggen. Spr. is er overtuigd van, dat, mogt men dezen grond voor een ander doel afstaan, men daarover spoedig leedgevoel zal hebben, dewijl men, wanneer er een voorstel mogt inkomen tot oprigting van een nieuw ziekenhuis, alsdan geen terrein zal kunnen aanwijzen.

De heer *Verloren* houdt eene lange rede over de historie van de erfpacht. Volgens dien Spr. is er geen wisselvalliger regt immer geweest, dan dat van erfpacht, in weerwil dat het in ons tegenwoordig wetboek zoo duidelijk mogelijk is gedistingueerd. Waarom de meeste grondeigenaars er wel op uit zijn, om de oude erfpachten op te ruimen, maar weinigen den moed hebben, om nieuwe te scheppen. — Hij vindt het dus onraadzaam, om, nu de stad het in hare magt heeft dat onzeker regt weder in het leven te roepen, en zou dus tegen het denkbeeld zijn om den grond onder dien titel op nieuw uit te geven.

De heer *Voswinkel Dorselen* voorziet in deze zaak, wanneer het voorstel van den heer *Ackersdijck* mogt worden aangenomen, veel moeijelijkheid, daar òf de stad, òf de tegenwoordige eigenaar enorme schade zal lijden. Spr. acht het moeijelijk om de waarde te bepalen, daar dit Bolwerk in 1844 cirka *f* 30,000 heeft gekost en in 1850 nog geen *f* 18,000 heeft kunnen gelden. Hij zal hieraan ook bepaald zijne stem onthouden, meenende, dat wanneer de tegenwoordige eigenaar volkomen schadeloos wierd gesteld, de stads finantiën niet behoorlijk behartigd worden. Het is Spr. niet duidelijk, dat de tegenwoordige eigenaar zich niet van een beter regt zou hebben kunnen verzekeren, dan uit de gemaakte overeenkomst blijkt; immers leest hij woordelijk in de veilingskonditie van 1844: dat het voortdurend gebruik van het St. Lucas Bolwerk afhankelijk gesteld wordt van de voorwaarde: dat aldaar voortdurend de bestaande suikerraffinaderij of eene andere nuttige en voor het algemeen voordeelige fabriek ter beoordeeling van het stedelijk bestuur worde uitgeoefend. Hiervan is in het nieuwe kontrakt, tusschen de heeren *Royaards en Co.* en de stad opgemaakt, niet het minste gewag gemaakt, maar wel hebben die heeren bij de erkenning van stads eigendom, wat Spr. ook voor onbetwistbaar houdt, toegestemd, om bij elke overgang van eigendom van den opstal of regt tot uitoefening van de hiervoor aangehaalde fabriek zich aan eene nadere toestemming en overeenkomst te onderwerpen, de tegenwoordige eigenaar zal zich dus zelf te wijten hebben, de nadeelen welke hieruit mogten ontstaan. Spr. kan zich evenmin met het kontrakt, door de Komm. ontworpen, vereenigen, als zijnde daarin de regten der stad, veel minder die des heeren *van Kempen* als eventuële kooper omschreven, daar het toch niet billijk is, om bij eenen nieuwen overgang van den opstal geene schadevergoeding te bepalen. Hij vreest dierhalve, dat de nieuwe kooper bezwaar zal maken dit pand te aanvaarden, hij vestigt te meer de attentie van den Raad op deze omstandigheid, dat wanneer de overname van dit pand onmogelijk gemaakt wordt, men veel kans beloopt, wanneer de geruchten juist zijn, dat Utrecht zich het verlies dezer schoone fabriek zal te betreuren hebben. Wat de daarstelling van een verbeterd Gasthuis betreft, door den heer *Mulder* aangeprezen, de noodzakelijkheid daarvan beaamt Spr. ten volle, doch hij vraagt, of men bij de onzekerheid, dat men dit punt als daartoe geschikt zal oordeelen, de stad zal bezwaren met eene groote uitgaaf bij het gevaar om eene nuttige fabriek te verliezen. De vraag is dus bij hem: wil de stad eigenaar van den grond blijven, dan zou men bij eenen nieuwen overgang de schadeloosstelling moeten bepalen; doch het billijkst en het geschikst zou hem voorkomen, om het Bolwerk aan den rekwestrant tegen eene jaarlijksche huur van *f* 300 af te staan, welke huur met den dood des eigenaars, of de overgang in andere handen, tegen eene vast te stellen som moest worden afgekocht. Tegen het denkbeeld om de gebouwen voor rekening van de stad over te nemen, moet hij zich dus ten eenemale verklaren.

De heer *van Lier* verklaart zich tegen eenen verkoop van het besprokene terrein. Er moge thans geene behoefte aan bestaan voor de stad; later kan dit het geval wezen. Spr. ziet echter geen bezwaar in erfpacht, mits de stad zich het regt van beschikking voorbehoude. Spr. kan niet deelen in het gevoelen des heeren *Verloren*, dat erfpacht een zóó onzeker regt zoude zijn; onder de werking van het oud Holl. regt moge zulks het geval geweest zijn, bij gemis eener geschrevene wet en tengevolge der dikwerf zeer duistere en dubbelzinnige redaktie der notariële akten in die dagen, waarover dan ook vele kwestiën zijn gerezen; maar, nu wij het voorregt hebben, een eigen wetboek te bezitten, waarin het erfpachtsregt duidelijk en naauwkeurig is omschreven, vervalt het geopperde bezwaar.

De heer *de Vos* behoort onder de meerderheid der Komm., die tegen de uitgifte op eene afkoopbare grondrente heeft geadviseerd. Hij was echter wel van het denkbeeld dat, wanneer de stad eene zóó aanmerkelijke som werd aangeboden, dat die kon opwegen tegen het nut, dat men zich in de toekomst van dien grond kon voorstellen, zij tot den verkoop kon besluiten. De uitgifte op den voet door Burg. en Weth. voorgesteld en door de Kommissie gewijzigd door een koncept erfpacht-kontract met de daarin voorgestelde beperkende voorwaarden, omdat de kooper eene overeenkomst verlangde naar het bestaande Burg. regt, was wel afhankelijk van de vraag, of er dadelijk of in eene nabij zijnde toekomst voor de stad behoefte aan dien grond bestond. Noch

door het dagelijks bestuur, noch door iemand, was het bestaan van zoodanige behoefte aangegeven, en de Kommissie mogt dus aannemen, dat ze niet bestond. De vraag thans geopperd, of niet dadelijk van dat terrein een doelmatig gebruik te maken is, door de uitbreiding van een ziekenhuis of door eenige andere nuttige bestemming in het belang der stad er aan te geven, is van geheel anderen aard en het onderzoek daarvan was aan de Kommissie niet opgedragen. Spr. stemt volkomen in met hetgeen door een der vorige Sprekers gezegd is, dat het voor den kooper weinig aannemelijk zoude zijn, om het voorgestelde koncept kontract aan te nemen en op dien voet, eene zoo uitgebreide fabriek op het bolwerk te plaatsen. Maar de meerderheid der Kommissie heeft gemeend, uitgaande van de stelling, dat er geene dadelijke behoefte aan den grond bestaat, wel te kunnen treden in het voorstel om den nieuwen fabriekant te geven wat de tegenwoordige heeft, maar niet te kunnen voldoen aan zijn later verzoek, omdat de stad welligt over 20 à 30 jaren, dringende behoefte aan den grond zou kunnen hebben.

De heer *v. Hoytema* kan niet ontveinzen, dat het gesprokene door de heeren *Ackersdijck* en *Mulder* van gewigt moet worden geacht, als strekkende ten betooge, dat de stad Utrecht het St. Lucas Bolwerk niet behoort te vervreemden. Deze beschouwing in verband brengende met het advies der Komm., en het tweeledig verzoek door den heer *van Kempen* gedaan, is hij van oordeel, dat het eerste verzoek, het uitgeven in erfpacht, met de voorwaarde bij vroegere uitgiften in erfhuur bedongen, hoezeer de zaak daardoor in wettigen vorm zou worden geregeld, den verzoeker niet zou baten, vermits men niet kan onderstellen, dat deze, op dien voet, het St. Lucas Bolwerk zou willen of kunnen aanvaarden. Wat het tweede verzoek aangaat, het afstaan tegen eene afkoopbare grondrente, zoo oordeelt Spr., dat dit de eenige titel is, onder welken de verzoeker het perceel zou kunnen aanvaarden, maar dat juist die overdragt aan de stad niet is aan te raden. Door de afwijzing van dit verzoek geschiedt ook geen onregt. Want, wanneer men de geschiedenis van dit onderwerp nagaat, blijkt het ten duidelijkste, dat dit Bolwerk is uitgegeven, altijd onder voorwaarde, dat er eene bepaalde fabriek op zou worden uitgeoefend, en dat, bij overgang van den opstal, de regering de koncessie daartoe zou moeten verleenen. De uitoefening eener fabriek is, in den regel eene koncessie, door de publieke autoriteit te verleenen, maar is hier eene opgelegde verpligting, waaruit voortvloeit, dat men, voor het algemeene nut iets heeft bedongen, wat in den regel slechts als eene uit het publiek gezag voortspruitende toestemming moet worden beschouwd. Oordeelt de regering, bij veranderde omstandigheden, het bedingen van zoodanige fabrieksnijverheid minder nuttig voor de stad, dan het behoud van het Bolwerk tot nader te regelen gebruik, dan is zij daartoe volkomen in haar regt. Alleen de eigenaar van den opstal die vroeger dit Bolwerk heeft verkregen, in de meening, dat de toestemming tot verkoop, gemakkelijk zou kunnen worden verkregen, behoort billijkerwijze bij eene eventuële overname, met meerdere ruimte, te worden bejegend, en daartoe strekt ook het amendement van den heer *Ackersdijck.*

De *Voorzitter* ziet veel bezwaar in herhaald uitstel.

De heer *v. Beeck Calkoen* meent, dat eene schikking in deze mogelijk is, en stelt derhalve voor, de heeren *Roijaards en Co.* te magtigen tot het verkoopen van den opbouw, en eenige ruimte, om dezelve, met toezegging aan den heer *van Kempen*, dat hij dien grond in erfpacht zal kunnen bekomen, en de grond rondom dat terrein in huur; dan kan de Stad dit laatste altijd des verkiezende aan zich trekken en tot wandeling inrigten.

De heer *Voorduin* zal zich bepalen tot het ontwikkelen der gronden, die hem hebben genoopt om te adviseren tot het toestaan van het verzoek van den heer *van Kempen.* Spr. gaat uit van de verklaring, door Burg. en Weths., bij hunne voordragt gedaan, en bevestigd door het voorstel van den Weth. *v. Beeck Calkoen*, dat voor de stad geene behoefte bestaat aan het terrein van het St. Lucas Bolwerk — dat ten minste thans geene plannen bij het kollegie van Dagelijksch Bestuur bestaan, om daarop een ziekenhuis of eenige andere instelling van openbaar nut te plaatsen. Van het St. Lucas Bolwerk zouden dus wandelingen gemaakt worden; alzoo de fraaiheid der bestaande wandelingen worden vermeerderd, tot verlustiging der ingezetenen. Hij stelde zich de keuze voor, tusschen vermaak en welbegrepen belang der stad. Zijne keuze was niet moeijelijk; hij koos het laatste. Dat welbegrepen belang der stad Utrecht is, zijns inziens, niet beter te behartigen dan door voor den nijveren werkman de gelegenheid te bevorderen, om, in eene bloeijende fabriek, een eerlijk stuk brood, ruimschoots te verdienen. De Raad mag en moet hierbij met ruimer blik zien, — mag en moet met milder hand werken, dan het een' partikulier persoon, in zijn privaat belang, zou vrijstaan. De fabriek in tigchelsteentjes heeft, uit welke oorzaken dan ook, haren tijd gehad, terwijl de zilversmederij van den heer *van Kempen* in vollen bloei is; ja eene belangrijke uitbreiding te gemoet gaat, als zij niet langer te midden eener digt bebouwde buurt wordt uitgeoefend, alwaar de benoodigde machinerie niet in werking is te brengen, maar op een terrein, zoo uitmuntend daarvoor geschikt, als het St. Lucas Bolwerk is. En hierin zou geen privilegie voor den fabrieksarbeid in het algemeen en voor den heer *van Kempen* in het bijzonder zijn gelegen. Niemand is uitgesloten geweest van de gelegenheid, die de heer *van Kempen* zich ten nutte heeft gemaakt, om te koopen wat de heeren *Royaards en Co.* bezaten. Het komt er dus nu op aan: zal men die vrije konkurrentie en wat zij heeft opgeleverd en beloofd, belemmeren, door het gedane verzoek af te wijzen? — of: zal men die bevorderen, door het verzoek toe te staan? Spr. heeft het laatste gekozen. Hij verlangt dat men in deze konsekwent te werk ga. Tot tweemalen toe, in 1844 en 1850, is toegestaan de openbare veiling door den bruiker, met toezegging, dat, wanneer een partikulier persoon kooper werd, en het St. Lucas Bolwerk tot lustplaats bezigde, de kooper de bevoegdheid zou hebben om, tegen betaling van *f* 7500, eene daarop te vestigen grondrente af te koopen — d. i. dat die partikulier, tegen betaling van *f* 7500 aan stads kas, volle en onbezwaarde eigenaar van den grond zou zijn, terwijl hij aan den voorgaanden bruiker den koopprijs der gebouwen betaalde. Als daarentegen een fabriekant kooper werd, zou hij eene erfpacht betalen van *f* 20 's jaars, d. i. de stad zou eigenaresse van den grond blijven; afkoopbaarheid was den fabriekant dus ontzegd. Hierin lag z. i. eene inkonsekwentie opgesloten. Blijkens de geringheid van de som van *f* 20 jaarlijks, wilde men, en teregt, het fabriekwezen begunstigen. Maar waarom, vroeg Spr. zich af, dan de afkoopbaarheid niet aan den fabriekant toegestaan, om langs dien weg, volle en onbezwaarde eigenaar te worden? De fabriekant heeft aan vastheid van zetel, oneindig meer behoefte dan een partikulier. Door kostbare machineriën en verbouwingen, werkt hij voor eene vaak zeer verwijderde toekomst; hij kan, hij mag, in zijn welbegrepen belang, zulke sommen als daartoe gevorderd worden, niet steken in eene fabriek, waarvan, naar het door Burg. en Weths. gedane voorstel, het gebruik met zijnen dood of bij verkoop ophoudt. Dáárom heeft Spr. het verzoek van den heer *van Kempen* willen toestaan, en hem eigenaar doen worden, ook van den grond, op den last eener afkoopbare grondrente van *f* 200 's jaars. Wat steeds beoogd werd, zou alleen op die wijze, in het wélbegrepen belang der stad Utrecht, te bereiken zijn. Geen andere weg staat daartoe open.

De *Voorzitter* is van meening, dat eigenlijk de eenige vraag in deze is, of de Raad zich duurzaam van den grond wil ontdoen. Want het komt hem voor geenszins in het belang te zijn van den fabrijkant, het gebruik van het bolwerk op losse voorwaarden te verkrijgen; voor de stad zou het niet onvoordeelig kunnen zijn eene erfpacht te gunnen voor een korten termijn, maar voor den kooper van den opstal wel. Nu zegt de vorige Spreker, dat men in het belang van het fabrijkwezen den grond aan den heer *van Kempen* zou moeten *verkoopen*, en wel, omdat de stad er geen behoefte aan heeft. Dit laatste kan hij bezwaarlijk toegeven: wel is waar is er misschien geen dadelijke behoefte, maar er blijft nog veel te doen overig, en de ondervinding heeft geleerd, hoezeer men vaak heeft moeten betreuren, dat de stad zich in vroegere tijden, omdat er geen *dadelijke* behoefte was, van geschikte terreinen heeft ontdaan.

De heer *Ackersdijck* herhaalt, dat het niet in het voordeel van den heer *van Kempen* is om de gestelde voorwaarden van erfpacht aan te nemen. Die ijverige en ondernemende man zal wel een ander terrein voor zijne fabriek vinden. Spr. gelooft dat de plek gronds uitstekend voor een ziekenhuis geschikt is, doch hij durft het niet beslissen; maar wanneer het al eens daarvoor ongeschikt mogt geacht worden, dan zal het toch aan geene bestemming voor dat schoone bolwerk ontbreken. Hij kan met den voorlaatsten Spreker niet instemmen, dat de Raad milder zoude kunnen zijn dan een privaatman. Spr. meent veeleer, dat een privaat man minder scherp behoeft toe te zien, dan de Sted. Regering; de eerste beschikt over zijn eigen goed, de laatste over datgene wat de burgerij haar ter behartiging en bewaking heeft toevertrouwd. Doch hij is tevens van gevoelen dat de Sted. Regering, even als elk eerlijk privaatman, niet bloot de verpligtingen van het strengste regt maar ook die van de billijkheid behoort te vervullen. En hij aarzelt daarom niet zijne meening uit te spreken, dat, bij de duisterheid der bewoordingen van de overeenkomst der stad met den tegenwoordigen gebruiker, de gunstiger beteekenis van het regt van opstal, boven die van het regt van erfpacht, bij de vergoeding voor de gebouwen dient in acht genomen te worden.

De heer *Voorduin* beantwoort den heer *Ackersdijck.* 1°. Door Spr. werd niets anders bedoeld, dan bevordering van de nijverheid, van de vrije konkurrentie, zonder iemands schade. Het algemeene, door den heer *Ackersdijck* bedoelde beginsel, mist dus hier alle toepassing. Niet enkel voor die *f* 20 's jaars aan stadskas te betalen, maar voor de, naar Spr. meent, aanzienlijke som van *f* 27000, waarvoor, onder goedkeuring des Raads, de koop tusschen de heeren *Roijaards en Co.* en *van Kempen* gesloten is, zal eerstgemelde zijne fabriek op het St. Lucas Bolwerk drijven. Hoe *hierin* voor die fabriek, om de goedkoopheid wille, eene kiem van bederf of ondergang kan gelegen zijn, gaat ver boven Sprekers bevatting. Hij acht het onjuist. 2°. De zaak geheel eenzijdig, alleen met het oog op de fabriek van tigchelsteentjes, beschouwd, geeft Spr. toe, dat, wanneer die fabriek ophoudt te bestaan, geen beduidend verlies geboren wordt voor de nijvere klasse. Maar men vergeet, dat men eene bloeijende, zeer veel meer belovende fabriek, die van den heer *van Kempen* verhindert zich uit te breiden, dat men die voortdurend, door het afwijzen van het gedaan verzoek, doet zuchten onder de knellende kluisters, waardoor zij nu gebonden is, en belemmerd wordt in hare ontwikkeling. 3°. Spr. erkent, dat de leden van den Raad hier gezeten zijn, om stadsbelangen voor te staan, dat het elks pligt is, daarbij naauwkeuriger toe te zien, dan een partikulier persoon op zijne privaat belangen. Spr. meent, dat de Raad van die gevoelens de blijken heeft gegeven, en Spr. stond daarin niet achter bij zijne mede Raadsleden. Maar als een partikulier b. v. eenig perceel goedkooper of op voordeeliger voorwaarden aan eenen fabriekant verkoopt, dan aan een partikulier persoon, omdat hij de nijverheid wil bevorderlijk zijn, — het is eene prijzenswaardige deugd. Een Stedelijke Raad daarentegen, hetzelfde doende, volvoert daarbij eenen duren, hem opgelegden pligt; want hij moet niet altijd op cijfers en geldsommen zien, maar, zijn blik vaak in de verste toekomst werpende, het algemeen belang bevorderen, al kost het, voor het oogenblik zelfs, belangrijke opofferingen. Heeft de Raad niet duizenden bij duizenden veil, om slechts één voorbeeld te noemen, voor de verbetering der riolen? Die uitgaven, hoe belangrijk ook, brengen geene vruchten voort, in cijfers te herleiden, maar het algemeen belang: de gezondheid der ingezetenen wordt er door bevorderd. En zou de Raad dan nu zóó naauw moeten becijfferen, als het een duurzaam middel van bestaan geldt voor de nijvere klasse? Zou hij dan ook dáár zijnen blik niet mogen verruimen? Met vrijmoedigheid zal Spr. dáártoe medewerken, dat hier niet enkel ruim gezien, maar ook onbekrompen gehandeld, en de zoo belangrijke fabriek van den heer *van Kempen*, voor onze stad behouden worde.

De heer *v. Hoijtema* vraagt, of de heer *Calkoen* zou meenen, dat, wanneer de gebouwen aan den heer *v. Kempen* werden afgestaan, er nog genoegzame ruimte voor een ziekenhuis zou overblijven.

De heer *Calkoen* meent, dat dit zonder eene juiste opmeeting moeijelijk te beslissen is. Hij zou echter denken, dat, indien men de gracht dempte, en daardoor de wandelingen meerder uitgebreidheid gaf, men dan gemakkelijk gelegenheid zou vinden, om het tegenwoordige ziekenhuis te vergrooten.

De Voorzitter is niet ingenomen met het denkbeeld van den heer *Calkoen.* Hij zou vreezen daardoor aanleiding te geven tot de vestiging van eene bekrompene fabrijk en welligt eventueel van een bekrompen ziekenhuis.

De heer *Mulder* zou wel wenschen een ziekenhuis van eene fabriek af te brengen, maar in geenen deele, om het digter bij eene fabriek te halen.

De heer *Calkoen* wil de huizen met een klein terrein er om afkoopbaar stellen, maar het verdere gedeelte van het bolwerk voor de wandeling bewaren.

De heer *Voorduin* doet thans een bepaald voorstel, om namelijk het terrein van het St. Lucas Bolwerk aan den heer *van Kempen* af te staan op den last eener grondrente.

De heer *v. Hoytema* meent, dat het voorstel van den heer *Ackersdijck* wel als amendement kan beschouwd worden, omdat behalve het afwijzen van het rekwest, nog daarbij wordt voorgesteld, Burg. en Weths. te magtigen, om met den heer *Royaards* over de overneming te onderhandelen. Hierover ontstaat eene woordenwisseling waaraan de heeren *Voorduin*, *de Vos*, *Ackersdijck* en de *Voorzitter* deel nemen, waarna het voorstel van den heer *Ackersdijck* met 14 tegen 8 stemmen werd aangenomen. — Tegen stemden de heeren *Schuurman*, *Voorduin*, *Calkoen*, *v. Dielen*, *Voswinkel*, *Jongeneel*, *v. Hengst* en *v. Lier.* De andere voorstellen zijn daardoor vervallen.

De *Voorzitter* herinnert, dat onlangs eenige huizen aan de van Wijckskade in publieke veiling zijn gebragt en opgehouden. Thans worden voor 2 derzelve voor elk *f* 8500 geboden; dat is een hoogere prijs dan waarvoor ze opgehouden zijn, waarop Burg. en Weths. den Raad voorstellen, om hen te magtigen Gedep. Staten vergunning te vragen, deze onderhandsche verkoop te mogen doen plaats hebben. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

Daarna sluit de Voorzitter de vergadering.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en COMP.